"विकसित महाराष्ट्र- २०४७" संकल्पनेच्या अनुषंगाने "कल्याण (Welfare)" या क्षेत्रीय गटाच्या अंतर्गत दिव्यांग कल्याण विभागाचा विकास आराखडा (Vision Document) तयार करण्यासाठी समितीची स्थापना करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
दिव्यांग कल्याण विभाग
शासन निर्णय, क्रमांक :- संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.३७/दि.क.३
३१,३२,३५ ए, तिसरा मजला, ए-विंग, मित्तल टॉवर,
नरीमन पॉईंट, मुंबई - ४०० ०२१.
दिनांक :- ०२ जून, २०२५

प्रस्तावना:-

विकसित भारत- २०४७ या भारत सरकारच्या उपक्रमाच्या अनुषंगाने राज्याच्या सर्वांगीण आणि दीर्घकालीन विकासासाठी "**विकसित महाराष्ट्र- २०४७"** ही संकल्पना निती आयोगाच्या सहाय्याने राबविण्यात येत आहे. या अंतर्गत १०० दिवसाचा कृती आराखडयाच्या माध्यमातून कार्यालयीन सुधारणा आणि धोरणात्मक बाबींच्या कार्यक्रम राज्यस्तरावर व क्षेत्रीय स्तरावर राबविण्यात आला आहे. याच्या पुढील टप्पा म्हणून १५० दिवसांचा विशेष कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे.

विकसित महाराष्ट्र-२०४७ या संकल्पनेमध्ये प्रामुख्याने दीर्घकालीन (Long Term), मध्यमकालीन (Mid Term) व अल्पकालीन (Short Term) आराखडा/धोरणांचा समावेश आहे. याकरिता १६ क्षेत्रीय गट तयार केले असून, त्यामध्ये **कल्याण (Welfare)** हा एक गट आहे. या गटात दिव्यांग कल्याण विभागाबरोबर अन्य ५ विभाग समाविष्ट आहे.

विकसित महाराष्ट्र- २०४७ विकास आराखडा (Vision Document) तयार करताना पुढील बाबींचा अंतर्भाव करणे आवश्यक आहे:-

१. सन २०२९, सन २०३५ व सन २०४७ मधील आव्हाने (Challenges), संधी (Opportunities) व तंत्रज्ञान (Technologies) चा विचारा व्हावा.

२. सन २०२५ ते २०२९ या अल्पकालीन उद्दिष्टाकरीता तपशिलवार माहिती असावी.

उपरोक्तनुसार दिव्यांग कल्याण विभागाचा **विकसित महाराष्ट्र- २०४७** चा कृती आराखडा तयार करण्यासाठी प्रशासकीय विभाग स्तरावर समिती स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

महाराष्ट्र राज्याच्या सर्वांगीण आणि दीर्घकालीन विकासासाठी **"विकसित महाराष्ट्र-२०४७"** संकल्पनेच्या अनुषंगाने **कल्याण (Welfare)** या गटाच्या अंतर्गत दिव्यांग कल्याण विभागाचा विकास आराखडा **(Vision Document)** तयार करण्यासाठी प्रशासकीय विभागांतर्गत खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे:-

अ.क्र.	अधिकाऱ्यांचे नाव	पदनाम
१.	सचिव/प्रधान सचिव/अपर मुख्य सचिव, दिव्यांग कल्याण विभाग	अध्यक्ष
२.	उप सचिव, (दि.क.१/२), दिव्यांग कल्याण विभाग	सदस्य
३.	उप सचिव, (दि.क.३/४), दिव्यांग कल्याण विभाग	सदस्य
४.	अ वर सचिव, (दि.क.१/२), दिव्यांग कल्याण विभाग	सदस्य
५.	अवर सचिव, (दि.क.३/४), दिव्यांग कल्याण विभाग	सदस्य
६.	कक्ष अधिकारी, (दि.क.२), दिव्यांग कल्याण विभाग	सदस्य
७.	संचालक, प्रथम मुंबई शिक्षण उपक्रम, नरिमन पॉईंट, मुंबई.	सदस्य
८.	संचालक, जय वकील फाऊडेशन आणि रिसर्च सेंटर, अभुदय नगर, मुंबई.	सदस्य
९.	संचालक, सान्वी सामाजिक सेवा संस्था, मालाड पश्चिम, इन्फिनिटी मॉल जवळ, मुंबई-४०० ०६४	सदस्य
१०.	संचालक, महात्मा गांधी सेवा संघ, गांधी भवन, शासकीय ग्रंथालया जवळ, नूतन कॉलनी, समर्थ नगर, छत्रपती संभाजीनगर-४३१ ००१	सदस्य
११.	संचालक, मनोबल, दीपस्तंभ फाउंडेशन, अजिंठा रोड, कुसुंबा, ता. जि. जळगाव- ४२५ ००३	सदस्य
१२.	श्री.श्रीकांत आव्हाड, तांत्रिक सल्लागार, (Ernst & Young), दिव्यांग कल्याण विभाग	सदस्य
१३.	कक्ष अधिकारी, (समन्वय), दिव्यांग कल्याण विभाग	सदस्य सचिव

समितीची कार्यकक्षा:-

i. दिव्यांग व्यक्तींच्या सर्वांगीण विकासाकरिता प्राथमिक रुपरेखा /आराखडा तयार करणे.

ii. सन २०२८, सन २०३५ व सन २०४७ साठी विभागाची दीर्घकालीन उद्दिष्ट तयार करणे.

iii. दिव्यांग कल्याण विभागाच्या भविष्यातील विकासाच्या अनुषंगाने विकसित भारत २०४७ डॉक्युमेंट, आंध्रप्रदेश २०४७, विकसित गुजरात २०४७, महाराष्ट्र एक ट्रिलियन इकॉनॉमी २०३०, स्वर्ण आंध्रा, समृध्द मध्यप्रदेश इत्यादी व दिव्यांग आयुक्तालयाच्या स्तरावरील समितीने सादर केलेला अहवाल

विचारात घेवून दिव्यांग कल्याण विभागाचे दीर्घकालीन (Long Term), मध्यमकालीन (Mid Term) व अल्पकालीन (Short Term) व्हिजन कृती आराखडा तयार करणे.

iv. विकसित महाराष्ट्र-२०४७ Vision Document तयार करताना MITRA व McKinsey मधील तज्ञांशी त्यांचे ज्ञान, अनुभव आणि कौशल्य इत्यादी बाबींची मदत घेणे.

v. विकसित महाराष्ट्र-२०४७ Vision Document तयार करताना मंत्रालयीन विभाग स्तरावरील समितीने गठीत केलेल्या समितीने त्यांचा प्रगती तसेच उद्भवणाऱ्या अडचणी याबाबतचा अहवाल अपर मुख्य सचिव, दिव्यांग कल्याण यांना दर आठवड्याला सादर करावा.

२. सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२५०६०२१५१८०८०२३५ असा आहे. हे शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

SUNANDA MOHANRAO GHADYALE

Digitally signed by SUNANDA MOHANRAO GHADYALE
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=PERSONS WITH DISABILITIES WELFARE DEPARTMENT, 2.5.4.20=fd89208cbc27b202c96467165ac5bc9643515d80ba9edecaf650dad6e8311b45, postalCode=400032, st=Maharashtra, serialNumber=C5ADFF2513F33AFA9ED70C79C5A4636204D8BB4040BF2C6C2470D0F20D8DC79D, cn=SUNANDA MOHANRAO GHADYALE
Date: 2025.06.02 15:19:53 +05'30'

(सुनंदा मो. घड्याळे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१) मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई.,
२) मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.,
३) मा.उप मुख्यमंत्री (नगरविकास व गृहनिर्माण) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.,
४) मा.उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.,
५) मा.मंत्री, दिव्यांग कल्याण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.,
६) अपर मुख्य सचिव, दिव्यांग कल्याण विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.,
७)आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.,
८)उप सचिव (दिव्यांग कल्याण-१/२, ३/४), दिव्यांग कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.,
९) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य दिव्यांग वित्त व विकास महामंडळ मर्या.,मुंबई.,
१०) सर्व अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, दिव्यांग कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.,
११) संचालक, प्रथम मुंबई शिक्षण उपक्रम, नरिमन पॉईट, मुंबई.,
१२) संचालक, जय वकील फाऊडेशन आणि रिसर्च सेंटर, अभुदय नगर, मुंबई.,
१३) संचालक, सान्वी सामाजिक सेवा संस्था, मालाड पश्चिम, इन्फिनिटी मॉल जवळ, मुंबई-४०० ०६४.,
१४) संचालक, महात्मा गांधी सेवा संघ, गांधी भवन, शासकीय ग्रंथालया जवळ, नूतन कॉलनी, समर्थ नगर, छत्रपती संभाजीनगर-४३१ ००१.,
१५)संचालक, मनोबल, दीपस्तंभ फाउंडेशन, अजिंठा रोड, कुसुंबा, ता. जि. जळगाव- ४२५ ००३.,
१६) तांत्रिक सल्लागार, (Ernst & Young), दिव्यांग कल्याण विभाग.,
१७) निवड नस्ती/दिव्यांग कल्याण-३.

***